

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2022

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELKY

Vážení čtenáři,

rok utekl jako voda a opět je na řadě psaní výroční zprávy, která shrnuje naši odvedenou práci. Tento rok jsme zvládli v totožné sestavě, jako v roce minulém, a i brigádníci svým opětovným návratem dali najevo, že práce u nás je těší. Tento fakt těší ve finále hlavně mě samotnou, jelikož právě „stálost“ zaměstnanců považuji jako potvrzení toho, že u nás funguje komunikace, dobrá spolupráce, tolerance a schopnost si pomáhat po všech stránkách. Právě pracovní kolektiv dělá naši zoo takovou, jaká je, a i návštěvníci tento fakt vnímají. Často říkám „Nemá smysl vykonávat zaměstnání, které člověka nečiní šťastným“ a výhodou v naší práci je to, že je úžasné různorodá a práce se zvířaty je pro opravdové „srdcaře“ splněným snem. Mám to štěstí, že jsem takovými „zapálenými“ lidmi obklopena. Právě oni dělají Zoo Na Hrádečku rok od roku hezčí a navštěvovanější. Dění i mimo naši zoo nás zajímá a velice se nás dotkla Ruská agrese na Ukrajině, která má samozřejmě vliv na kolegy v tamních zoologických zahradách. Proto jsme neváhali ani chvíli a spojili jsme síly. Oslovili jsme naše dodavatele krmiv, zda jsou ochotni přispět materiálně. Prosby byly vyslyšeny a přes pražskou zoo byla krmiva odeslána. Zapojili jsme se zároveň do sbírky pražské zoo, kdy se nám podařilo sponzoringem vyjednat několik billboardových ploch na Jindřichohradecku a Třeboňsku a z rozpočtu naší zoo jsme nechali vyrobit billboardy. Vzhledem k tomu, že jsem byla v té době zdravotně indisponována (ruptura Achillovy šlachy), měla jsem prostor na to věnovat se této aktivitě. Snad alespoň tato gesta malou měrou přispěla v podpoře Ukrajinských zoo.

V tomto roce jsme absolvovali pravidelnou licenční kontrolu, která proběhla bezproblémově a těší mě, že zástupci komise vidí neustálý posun kupředu. Zároveň jsme v tomto roce podepsali dohodu o spolupráci s Českou koalicí pro ochranu biodiverzity (CCBC), kterou finančně podporujeme. Stále trvá spolupráce s The Kukang Rescue Program a abychom naší práci podpořili i „dvounožce“, uspořádali jsme Den s kapkou naděje. Ale více o našich finančních podporách se dočtete v sekci „finanční podpory projektů“ níže. Před hlavní sezónou jsme zvládli spustit nový web po roční přípravě. Velice nám usnadnil komunikaci s veřejností a zpracování požadavků. Dokončena byla instalace FVE (fotovoltaické elektrárny) čítající 42 panelů na budově terária. Již teď dokážeme s jistotou říct, že tento krok se nám při naší spotřebě vrátí cca za 4 – 5 let. Bohužel jako všechny, tak i nás postihlo zdražování elektřiny a tento krok jsme považovali jako zcela potřebný a nutnost upřednostnění před dalšími aktivitami v rozvoji zoo byla na místě. Další prioritou v tomto roce bylo přestěhování papoušků ara do nových zimovišť a dokončení venkovních prostorů, kde proběhla realizace vodní plochy a instalace konstrukce venkovní voliéry. Čelo voliéry bude proskleno a papoušky bychom rádi vypustili před hlavní návštěvnickou sezónou 2023. Mary stepní obsadily nový výběh, na kterém pracovali naši kameníci několik měsíců a zároveň jsme započali výstavbu expozice pro sysly obecné ve stejném duchu, tedy z kamení pro naši zoo tak typickým. Chystaná expozice pro servaly se dočkala dokončení a 3 samice byly dovezeny v září. V říjnu se započala stavba ubytování pro personál zoo s finálním dokončením v dubnu 2023. Tímto krokem bude zcela uvolněna budova terária pro chovatelské účely a dojde zde k rekonstrukci vnitřních prostor.

Vzhledem k tomu, že máme pod svými křídly chod suvenýrů a občerstvení, snažíme se o neustálé inovace a vylepšování. Občerstvení bylo obohaceno o pagery, které zvukovým signálem zdokonalily komunikaci se zákazníky. Dětské hřiště u občerstvení obdrželo nové herní prvky, které nenásilnou formou zavedou děti do říše zvířat. V suvenýrech přibýly nové originální výrobky s fotkami našich zvířat a nechybí novinky jako např. čokolády, vaječný likér, puzzle a další. Právě občerstvení a suvenýry tvoří nepostradatelnou součást našeho areálu, a i díky nim jsme schopni dalšího rozvoje.

Spolupráce s kolegy z dalších zoo je pro nás nesmírně důležitá a jsme rádi, že mnozí k nám v tomto roce zavítali, nebo jsme se měli možnost potkat na komisích a dalších akcích, které utužují vzájemné vztahy. Právě kvůli utužení vztahů mezi námi a ostatními zoo, jsme zažádali o členství v UCSZOO. Věříme, že se v naší práci neustále posouváme kupředu a nebude překážek, proč naši zoo nepřijmout. V letošním roce jsme poprvé okusili, jaké to je, když velká šelma marodí a též radost z úspěšného prvoodchovu u gueréz angolských. O tom všem již níže.

Vážení a milí kolegové, přátelé zoo, sponzoři či adoptivní rodiče, děkujeme za podporu a budeme se v naší práci snažit neustále zdokonalovat a dělat Zoo Na Hrádečku stále atraktivnější jak pro veřejnost, zvířata zde chovaná a naše zaměstnance.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Zřizovatel: ZOO JH s.r.o.

Zakladatelé: Bc. Romana Albrecht Lišková a MUDr. Tomáš Albrecht

Horní Pěna 51, 378 31 Horní Pěna

IČ: 06701434; DIČ: CZ06701434

Udělení licence zoologické zahrady: listopad 2016 (dříve vedeno na FO)

Email: zoonahradecku@seznam.cz; Web: www.zoonahradecku.cz; Tel: 732 353 340

ŘEDITELKA

Jméno: Bc. Romana Albrecht Lišková

Datum narození: 4. 1. 1989

Vzdělání: SOŠ Čakovice – chovatel cizokrajných zvířat, JCU České Budějovice, ZF

Kontakt: romanaliskova@seznam.cz

ZAMĚSTNANCI

Bc. Romana Albrecht Lišková – ředitelka, kurátorka,
PR a marketing, administrativa, vzdělávání
MUDr. Tomáš Albrecht – kurátor plazů

Chovatelé

Eliška Dušková – kurátorka, PR a marketing,
administrativa, vzdělávání

Renata Charousková – chovatelka na úseku obojživelníků a plazů

Simona Zámečníková – chovatelka na rodičovské dovolené

Michaela Hořejší – chovatelka na úseku primátů, ptáků a šelem

Ing. Lucie Hrdličková – chovatelka na úseku primátů, ptáků a šelem

Ing. Miroslava Stražilová – chovatelka na úseku primátů,
ptáků a šelem

Jan Doněk – chovatel na úseku plazů a obojživelníků

Jakub Steinbach – chovatel na úseku kopytníků,
běžců, vačnatců a velkých hlodavců

Jana Jelínková – chovatelka, dlouhodobě na DPP

Pokladní

Irena Buštová – od roku 2018 - DPP, od roku 2020 - HPP

Technický úsek, údržba areálu a pomocné práce

Lukáš Kukačka – vedoucí technického úseku

Tomáš Slabý – technický úsek

Vladimír Bartůšek – údržba areálu, dlouhodobě na DPP

Josef Tácha – údržba areálu, dlouhodobě na DPP

Eva Bednářová – pomocné práce, příprava krmení,
dlouhodobě na DPP

Denisa Novotná – vzdělávání,
příprava příměstských táborů na DPP

V průběhu roku přijímáme dle potřeby i další brigádníky na DPP
na pozice pokladní, obsluha občerstvení a údržba areálu.

Veterinární lékař

od roku 2009 MVDr. Tomáš Pešina (Vetpoint s.r.o.)

Bc. Romana
Albrecht
Lišková

Jana
Jelínková

Eliška
Dušková

Irena
Buštová

Eva
Bednářová

Jakub
Steinbach

Josef
Tácha

Tomáš
Slabý

HLAVNÍ ČINNOSTI

VYSTAVOVÁNÍ A CHOV ZVÍŘAT

VÝMĚNA A PRODEJ ODCHOVANÝCH ZVÍŘAT

SPOLUPRÁCE SE ZOOLOGICKÝMI ZAHRADAMI

VZDĚLÁVÁNÍ ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI

POŘÁDÁNÍ PŘÍMĚSTSKÝCH TÁBORŮ

UMISŤOVÁNÍ VÝUKOVÝCH,
INFORMAČNÍCH MATERIÁLŮ V AREÁLU ZOO

POŘÁDÁNÍ AKCÍ PRO RODINY S DĚTMI

POŘÁDÁNÍ FIREMNÍCH AKCÍ (TEAMBUILDING)

PROPAGAČNÍ ČINNOST

PRODEJ SUVENÝRŮ A OBČERSTVENÍ

PRODEJ ZÁŽITKOVÝCH/VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

PODPORA ZÁCHRANNÝCH PROJEKTŮ

OTEVÍRACÍ DOBA

duben – srpen 9:00 – 18:00

září – říjen 9:00 – 17:00

listopad – březen 10:00 – 16:00
(pouze víkendy)

*V ROCE 2022 BYLA ZOO OTEVŘENA
CELOROČNĚ S TÍM, ŽE V ZIMNÍM OBDOBÍ
POUZE VÍKENDY A SVÁTKY VIZ.
OTEVÍRACÍ DOBA*

VSTUPNÉ

Dospělí: 150 Kč

Děti: 100 Kč (90 cm – 18 let)

Senioři 65+: 110 Kč

Studenti: 130 Kč

Rodinné: 440 Kč

ZTP, ZTP/P: 100 Kč
(+ 1 doprovod ZDARMA)

Vstup se psy povolen
ZDARMA

Parkování
ZDARMA

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELKY	2
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	3
HLAVNÍ ČINNOSTI	7
SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ROCE 2022	10
MLÁĎATA NAROZENÁ V ROCE 2022	26
...Z PERA NAŠICH ZAMĚSTNANCŮ.....	28
Operace lvího samce, aneb tanec mezi životem a smrtí	28
Odchov žaků velkých s malým háčkem.....	30
Testování kaší a co nám to přineslo	30
Transporty zvířat v roce 2022	31
Zkušenosti s produkty společnosti energy.....	32
Účast na komisích.....	34
Technický úsek.....	35
Terarijní sekce	36
Od kajmanů přes žáby	37
Legislativní tlaky	38
Budoucnost zájmových chovů v České republice?.....	40
AKCE V PRŮBĚHU ROKU	42
CO SE CHYSTÁ V ZOO V ROCE 2023.....	45
GALERIE.....	46

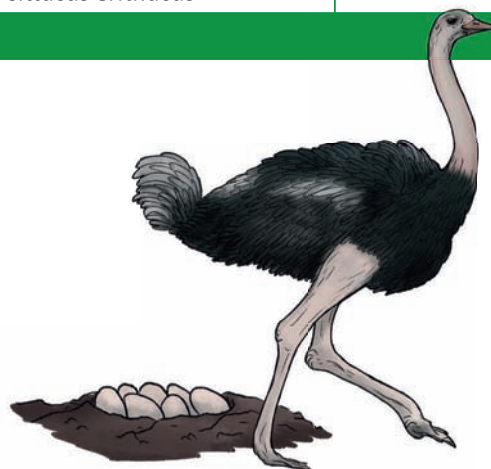
SEZNAM ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ROCE 2022

CELKEM CHOVÁNO 211 DRUHŮ ZVÍŘAT

SAVCI (Mammalia)		
Druh	Vědecký název	Počet
ŠELMY (Carnivora)		
hyena skvrnitá	<i>Crocota crocuta</i>	4 (1.1.2)
kočka rybářská	<i>Prionailurus viverrinus</i>	2 (2.0)
lev	<i>Panthera leo</i>	2 (2.0)
nosál červený	<i>Nasua nasua</i>	5 (1.1.3)
mýval severní	<i>Procyon lotor</i>	2 (0.2)
promyka červená	<i>Galerella sanguinea</i>	2 (1.1)
puma americká	<i>Puma concolor</i>	2 (1.1)
psík mývalovitý	<i>Nyctereutes procynoides</i>	4 (1.3)
rys kanadský	<i>Lynx canadensis</i>	2 (1.1)
skunk pruhovaný	<i>Mephitis mephitis</i>	7 (1.1.5)
surikata vlnkovaná	<i>Suricata suricatta</i>	4 (2.2)
vlk eurasijský	<i>Canis lupus lupus</i>	3 (0.3)
vydra malá	<i>Aonyx cinerea</i>	2 (1.1)
PRIMÁTI (Primates)		
gueréza angolská	<i>Colobus angolensis palliatus</i>	4 (1.2.1)
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	4 (1.1.2)
kosman bělovousý	<i>Callithrix jacchus</i>	4 (1.1.2)
kosman stříbřitý	<i>Mico argentatus</i>	2 (1.1)
kosman zakrslý	<i>Cebuella pygmaea</i>	2 (1.1)
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	3 (1.2)
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	2 (0.2)
lemur rudočelý	<i>Eulemur rufifrons</i>	2 (1.1)

SAVCI (Mammalia)		
Druh	Vědecký název	Počet
PRIMÁTI (Primates)		
lvíček zlatohlavý	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	2 (1.1)
makak kápoový	<i>Macaca radiata</i>	2 (2.0)
tamarín bělohubý	<i>Saguinus labiatus</i>	2 (1.1)
tamarín pinčí	<i>Saguinus oedipus</i>	4 (2.2)
tamarín žlutoruký	<i>Saguinus midas</i>	5 (1.1.3)
SUDOKOPYTNÍCI (Artiodactyla)		
koza holandská zakrslá	<i>Capra sp.</i>	24 (1.18.5)
lama krotká	<i>Lama guanicoe f. glama</i>	5 (1.2.2)
muntžak malý	<i>Muntiacus reevesii</i>	6 (1.2.3)
ovce ouessantská	<i>Ovis aries</i>	11 (1.5.5)
skotský náhorní skot	<i>Bos taurus taurus</i>	5 (1.3.1)
velbloud dvouhrbý	<i>Camelus bactrianus</i>	3 (1.1.1)
ovce walliská černonosá	<i>Ovis aries</i>	6 (1.2.3)
LICHOKOPYTNÍCI (Perissodactyla)		
osel domácí	<i>Equus asinus f. domestica</i>	7 (1.3.3)
pony	<i>Equus caballus</i>	4 (1.2.1)
HLODAVCI (Rodentia)		
dikobraz obecný	<i>Hystrix cristata</i>	3 (1.1.1)
kapybara	<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>	2 (1.1)
mara stepní	<i>Dolichotis patagonum</i>	3 (1.2)
KLOKANOVITÍ (Macropodidae)		
klokan Bennettův	<i>Notamacropus rufogriseus fruticus</i>	4 (1.2.1)
CELKEM DRUHŮ SAVCŮ		39

PTÁCI (Aves)		
Druh	Vědecký název	Počet
SOVY (Strigiformes)		
sova pálená	<i>Tyto alba</i>	2 (1.1)
sovice sněžní	<i>Bubo scandiacus</i>	2 (1.1)
HRABAVÍ (Galliformes)		
páv korunkatý	<i>Pavo cristatus</i>	6 (4.2)
perlička domácí	<i>Numida meleagris f. domestica</i>	21 (1.15.5)
PŠTROSÍ (Struthioniformes)		
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	9 (2.2.5)
pštros dvoupřstý	<i>Struthio camelus</i>	7 (1.3.3)
KASUÁŘI (Casuariiformes)		
emu hnědý	<i>Dromaius novaehollandiae</i>	6 (1.1.4)
PAPOUŠCI (Psittaciformes)		
ara arakanga	<i>Ara macao</i>	5 (3.2)
ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	2 (1.1)
ara malý	<i>Ara severus</i>	2 (1.1)
ara zelenokřídla	<i>Ara chloropterus</i>	2 (1.1)
kakadu naholíci	<i>Cacatua sanguinea</i>	2 (1.1)
nestor kea	<i>Nestor notabilis</i>	3 (1.2)
papoušek horský	<i>Polytelis anthopeplus</i>	2 (1.1)
žako liberijský	<i>Psittacus timneh</i>	2 (1.1)
žako velký	<i>Psittacus erithacus</i>	2 (1.1)
CELKEM DRUHŮ PTÁKŮ		16

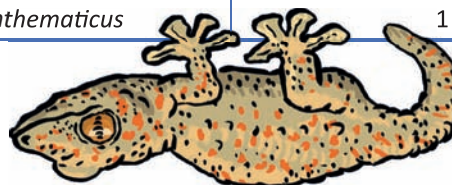

PLAZI (Reptilia)		
Druh	Vědecký název	Počet
ŽELVY (Testudines)		
dlouhokrčka červenobřichá	<i>Emydura subglobosa</i>	11 (1.1.9)
kajmanka dravá	<i>Chelydra serpentina</i>	2 (1.1)
kajmanka supí	<i>Macrochelys temminckii</i>	2 (0.0.2)
matamata třásnitá	<i>Chelus fimbriatus</i>	2 (0.0.2)
želva annamská	<i>Mauremys annamensis</i>	3 (1.2)
želva barmská	<i>Geochelone platynota</i>	3 (0.0.3)
želva chilská	<i>Chelonoidis chilensis</i>	3 (0.0.3)
želva nádherná	<i>Trachemys scripta</i>	2 (0.2)
želva Nelsonova	<i>Trachemys nelsoni</i>	1 (0.0.1)
želva ostruhatá	<i>Centrochelys sulcata</i>	2 (1.1)
želva pardálí	<i>Geochelone pardalis</i>	4 (1.3)
želva podlouhlá	<i>Indotestudo elongata</i>	4 (2.2)
želva pralesní	<i>Geochelone denticulata</i>	4 (0.0.4)
želva skalní	<i>Malacochersus tornieri</i>	3 (0.0.3)
želva Spekeova	<i>Kinixys spekii</i>	4 (0.0.4)
želva kloubnatá	<i>Kinixys belliana</i>	5 (2.3)
želva uhlířská	<i>Geochelone carbonaria</i>	6 (0.0.6)
želva žlutolící	<i>Trachemys scripta scripta.</i>	2 (1.1)
KROKODÝLI (Crocodylia)		
kajman trpasličí	<i>Paleosuchus palpebrosus</i>	2 (1.1)
krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis</i>	2 (1.1)
JEŠTĚŘI (Sauria)		
anolis	<i>Anolis lucius</i>	14 (2.2.10)
anolis	<i>Anolis ferreus</i>	17 (2.2.13)
anolis barakojský	<i>Anolis baracoae</i>	4 (2.2)
anolis rytířský	<i>Anolis equestris</i>	3 (0.3)

PLAZI (Reptilia)		
Druh	Vědecký název	Počet
JEŠTĚŘI (Sauria)		
felsuma klemmeri	<i>Phelsuma klemmeri</i>	11 (2.3.6)
felsuma madagaskarská	<i>Phelsuma madagascariensis</i>	4 (1.1.2)
felsuma paví	<i>Phelsuma quadriocellata</i>	1 (0.1)
felsuma Standingova	<i>Phelsuma standingi</i>	6 (1.1.4)
ještěrka	<i>Gastropholis prasina</i>	2 (1.1)
gekon	<i>Pseudogeco smaragdinus</i>	2 (1.1)
gekon	<i>Phelsuma dubia</i>	1 (0.1)
gekon obrovský	<i>Gekko gecko</i>	2 (0.0.2)
gekon panenský	<i>Lepidodactylus lugubris</i>	10 (0.10)
gekon žlutavý	<i>Lygodactylus luteopicturatus</i>	5 (1.4)
gekončík noční	<i>Eublepharis macularius</i>	7 (1.2.4)
chameleolis vousatý	<i>Anolis barbatus</i>	4 (2.2)
chameleon jemenský	<i>Chamaeleo calypttratus</i>	7 (1.2)
korovec mexický	<i>Heloderma suspectum</i>	3 (1.2)
pagekon hrbolkohlavý	<i>Rhacodactylus auriculatus</i>	2 (1.1)
pagekon obří	<i>Rhacodactylus leachianus</i>	2 (0.2)
pagekon řasnatý	<i>Rhacodactylus ciliatus</i>	5 (1.4)
scink přilbový	<i>Tribolonotus gracilis</i>	1 (0.1)
scink šalamounský	<i>Corucia zebrata</i>	2 (1.1)
scink tanimbarský	<i>Tiliqua scincoides chimerae</i>	3 (2.1)
tilikva obrovská	<i>Tiliqua gigas</i>	2 (1.1)
trnorep skalní	<i>Uromastix acanthinura</i>	1 (0.1)
varan Glauertův	<i>Varanus glauerti</i>	2 (0.0.2)
varan Mertensonův	<i>Varanus mertensi</i>	1 (0.1)
varan stepní	<i>Varanus exanthematicus</i>	1 (1,0)

PLAZI (Reptilia)		
Druh	Vědecký název	Počet
HADI (Serpentes)		
anakonda žlutá	<i>Eunectes notaeus</i>	2 (0.0.2)
hroznýš Dumerilův	<i>Acrantophis dumerili</i>	2 (1.1)
hroznýš královský	<i>Boa constrictor constrictor</i>	2 (1.1)
hroznýš královský	<i>Boa constrictor longicauda</i>	1 (1.0)
hroznýš královský západní	<i>Boa constrictor occidentalis</i>	4 (2.2)
hroznýš královský mexický	<i>Boa constrictor imperator</i>	3 (2.1)
hroznýš madagaskarský	<i>Acrantophis madagascariensis</i>	4 (2.2.1)
hroznýš psohlavý	<i>Sanzinia madagascariensis</i>	3 (0.0.3)
hroznýšek africký	<i>Gongylophis muelleri</i>	4 (2.2)
hroznýšek pestrý	<i>Eryx colubrinus loveridgei</i>	4 (2.2)
hroznýšek pestrý	<i>Eryx colubrinus rufescens</i>	2 (1.1)
hroznýšek skvrnitý	<i>Eryx conicus</i>	4 (2.2)
hroznýšek tatarský	<i>Eryx tataricus</i>	4 (2.2)
hroznýšek třípruhý	<i>Lichanura trivirgata trivirgata</i>	2 (1.1)
hroznýšek třípruhý	<i>Lichanura trivirgata roseofusca</i>	2 (1.1)
hroznýšek třípruhý	<i>Lichanura trivirgata saslowi</i>	2 (1.1)
hroznýšek třípruhý	<i>Lichanura trivirgata gracia</i>	2 (1.1)
hroznýšek turecký	<i>Eryx jaculus</i>	3 (1.2)
hroznýšek východní	<i>Eryx militaris</i>	2 (1.1)
hroznýšovec bahamský	<i>Chilabothrus striatus striatus</i>	4 (2.2)
hroznýšovec duhový	<i>Epicrates cenchria alvarezi</i>	2 (1.1)
hroznýšovec duhový	<i>Epicrates cenchria crassus</i>	1 (1.0)
hroznýšovec duhový	<i>Epicrates cenchria maurus</i>	8 (3.5)
hroznýšovec duhový	<i>Epicrates cenchria cenchria</i>	2 (1.1)
hroznýšovec duhový	<i>Epicrates cenchria gaigei</i>	3 (1.2)
hroznýšovec jamajský	<i>Chilabothrus subflavus</i>	3 (1.2)
hroznýšovec kubánský	<i>Chilabothrus angulifer</i>	5 (2.1.2)
hroznýšovec portorický	<i>Chilabothrus inornatus</i>	5 (0.0.5)
kandoja	<i>Candoia bibroni australis</i>	2 (0.2)
kandoja	<i>Candoia paulsoni paulsoni</i>	4 (2.2)

PLAZI (Reptilia)		
Druh	Vědecký název	Počet
HADI (Serpentes)		
kandoja	<i>Candoia paulsoni tasmai</i>	2 (1.1)
kandoja smrtonošovitá	<i>Candoia aspera</i>	2 (1.1)
korálovka kalifornská	<i>Lampropeltis getula californiae</i>	3 (0.0.3)
korálovka sedlatá	<i>Lampropeltis triangulum</i>	2 (0.0.2)
krajta	<i>Simalia clastolepis</i>	2 (1.1)
krajta	<i>Simalia nauta</i>	1 (1.0)
krajta Albertisova	<i>Leiopython albertisii</i>	3 (2.1)
krajta amethystová	<i>Simalia amethystina</i>	5 (3.2)
krajta angolská	<i>Python anchietae</i>	2 (1.1)
krajta bornejská	<i>Python breitensteini</i>	3 (2.1)
krajta Bredliova	<i>Morelia bredli</i>	4 (2.2)
krajta černohlavá	<i>Aspidites melanocephalus</i>	2 (1.1)
krajta diamantová	<i>Morelia spilota metcalfei</i>	2 (1.1)
krajta diamantová	<i>Morelia spilota cheynei</i>	1 (0.0.1)
krajta hnědohlavá	<i>Aspidites ramsayi</i>	3 (1.2)
krajta kobercová	<i>Morelia spilota harrisoni</i>	2 (2.0)
krajta kobercová	<i>Morelia spilota spilota</i>	3 (1.2)
krajta královská	<i>Python regius</i>	3 (1.2)
krajta kýlnatá	<i>Morelia carinata</i>	2 (1.1)
krajta malajská	<i>Python brongersmai</i>	2 (1.1)
krajta mřížkovaná	<i>Malayophyton reticulatus</i>	3 (2.1)
krajta olivová	<i>Liasis olivaceus</i>	4 (2.2)
krajta ostrovní	<i>Liasis savuensis</i>	2 (1.1)
krajta papuánská	<i>Apodora papuana</i>	2 (1.1)
krajta pestrá	<i>Python curtus curtus</i>	3 (1.2)
krajta skvrnitá	<i>Antaresia childreni</i>	5 (1.4)
krajta skvrnitá	<i>Antaresia maculosa</i>	3 (1.2)
krajta skvrnitá	<i>Antaresia stimsoni orientalis</i>	2 (1.1)

PLAZI (Reptilia)		
Druh	Vědecký název	Počet
HADI (Serpentes)		
krajta timorská	<i>Malayopython timoriensis</i>	2 (1.1)
krajta tmavá	<i>Python mollurus bivittatus</i>	1 (0.1)
krajta vodní	<i>Liasis mackloti mackloti</i>	3 (1.2)
krajta vodní	<i>Liasis fuscus</i>	1 (1.0)
krajta zakrslá	<i>Bothrochilus boa</i>	3 (2.1)
pahroznýšek skvrnitý	<i>Tropidophis melanurus</i>	1 (0.0.1)
psohlavec grenadský	<i>Corallus grenadensis</i>	1 (1.0)
psohlavec	<i>Corallus batesii</i>	4 (1.1.2)
psohlavec hnědý	<i>Corallus ruxsenbergerii</i>	1 (1.0)
psohlavec orinocký	<i>Corallus hortulanus</i>	5 (2.3)
užovka	<i>Rhadinophis frenatum</i>	2 (0.0.2)
užovka	<i>Gonyosoma prasinum</i>	2 (1.1)
užovka amurská	<i>Elaphe schrenckii</i>	2 (1.1)
užovka býčí	<i>Pituophis catenifer sayi</i>	3 (0.0.2)
užovka černá	<i>Pantherophis obsoletus quadrivittatus</i>	3 (1.2)
užovka červená	<i>Pantherophis guttatus</i>	2 (1.1)
užovka dvojskvrnná	<i>Elaphe bimaculata</i>	1 (1.0)
užovka japonská	<i>Elaphe climacophora</i>	3 (0.0.3)
užovka liščí	<i>Pantherophis vulpinus</i>	1 (0.0.1)
užovka nosatá	<i>Rhynchophis boulengeri</i>	2 (0.0.2)
užovka ozdobná	<i>Oreocryptophis porphyraceus coxi</i>	1 (0.0.1)
užovka prériová	<i>Pantherophis emoryi</i>	3 (1.2)
užovka prériová	<i>Pantherophis emoryi meahllorum</i>	2 (1.1)
užovka růžkatá	<i>Philodryas baroni</i>	2 (1.1)
užovka tenkoocasá	<i>Orthriophis taeniurus grabowskyi</i>	2 (1.1)
užovka tenkoocasá	<i>Orthriophis taeniurus taeniurus</i>	1 (0.0.1)
užovka tenkoocasá	<i>Orthriophis taeniurus ridleyi</i>	3 (1.2)
užovka	<i>Orthriophis taeiura Callicyanous</i>	4 (2.2)
CELKEM DRUHŮ PLAZŮ		136

OBOJŽIVELNÍCI (Amphibia)		
Druh	Vědecký název	Počet
ŽÁBY (Anura)		
ropucha obrovská	<i>Rhinella marina</i>	1 (0.1)
rosnice siná	<i>Litoria caerulea</i>	2 (1.1)
rosnička včelí	<i>Trachycephalus resinifictrix</i>	2 (2.0)
pralesnička benedikta	<i>Ranitomeya benedicta</i>	3 (1.2)
pralesnička Vanzoliniova	<i>Ranitomeya vanzolini</i>	6 (3.3)
pralesnička strašná	<i>Phyllobates terribilis</i>	4 (1.3)
pralesnička pruhovaná	<i>Phyllobates vittatus</i>	2 (1.1)
pralesnička klamavá	<i>Ranitomeya imitator varadero</i>	4 (1.3)
pralesnička harlekýn	<i>Dendrobates leucomelas</i>	4 (2.2)
pralesnička drobná	<i>Oophaga pumilio</i>	3 (1.2)
pralesnička batiková	<i>Dendrobates auratus „Ancon hill“</i>	22 (1.3.18)
pralesnička batiková	<i>Dendrobates auratus</i>	2 (1.1)
pralesnička batiková	<i>Dendrobates auratus „El Oro“</i>	2 (1.1)
pralesnička barvířská	<i>Dendrobates tinctorius „Tumucumaque“</i>	2 (1.1)
pralesnička barvířská	<i>Dendrobates tinctorius „Graubeiner“</i>	5 (1.1.3)
pralesnička azurová	<i>Dendrobates tinctorius azureus</i>	10 (2.3.5)
pralesnička Anthonyova	<i>Epipedobates anthonyi</i>	3 (1.2)
pralesnička amazonská	<i>Ranitomeya amazonica</i>	3 (1.2)
CELKEM DRUHŮ OBOJŽIVELNÍKŮ		18

MLÁDATA NAROŽENA V ROCE 2022

Druh	Vědecký název	Počet
anolis	<i>Anolis ferreus</i>	0.0.13
anolis skalní	<i>Anolis lucius</i>	0.0.10
dikobraz obecný	<i>Hystrix cristata</i>	1.0
emydura červenobřichá	<i>Emydura subglobosa</i>	0.0.9
emu hnědý	<i>Dromaius novaehollandiae</i>	0.0.4
felsuma Klemmerova	<i>Phelsuma klemmeri</i>	0.0.6
felsuma madagaskarská	<i>Phelsuma madagascariensis</i>	0.0.2
felsuma Standingova	<i>Phelsuma standingi</i>	0.0.4
gekončík noční	<i>Eublepharis macularius</i>	0.0.4
gueréza angolská	<i>Colobus angolensis palliatus</i>	0.1
holandská zakrslá koza	<i>Capra aegagrus hircus</i>	2.3
hyena skvrnitá	<i>Crocuta crocuta</i>	2.0
klokan Bennettův	<i>Notamacropus rufogriseus fruticus</i>	0.1
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	2.0
kosman bělovousý	<i>Callithrix jacchus</i>	2.0
lama krotká	<i>Lama glama</i>	0.2
muntžak malý	<i>Muntiacus reevesi</i>	0.0.3
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	0.0.5
nosál červený	<i>Nasua nasua</i>	0.0.3
osel domácí	<i>Equus africanus</i>	3.0
ovce ouessantská	<i>Ovis aries</i>	2.3
ovce walliská černonosá	<i>Ovis aries</i>	2.1
perlička domácí	<i>Numida meleagris f. domestic</i>	0.0.5
pony	<i>Equus caballus</i>	1.0
pralesnička azurová	<i>Dendrobates tinctorius azureus</i>	0.0.5
pralesnička barvířská	<i>Dendrobates tinctorius „Graubeiner“</i>	0.0.3
pralesnička batiková	<i>Dendrobates auratus „Ancon Hill“</i>	0.0.18
pštros africký	<i>Struthio camelus</i>	0.0.3

Druh	Vědecký název	Počet
skotský náhorní skot	<i>Bos taurus taurus</i>	1.0
skunk pruhovaný	<i>Mephitis mephitis</i>	0.0.5
tamarín žlutoruký	<i>Saguinus midas</i>	0.0.3
velbloud dvouhrbý	<i>Camelus bactrianus</i>	1.0
žako velký	<i>Psittacus erithacus</i>	1.0

...Z PERA NAŠICH ZAMĚSTNANCŮ

OPERACE LVÍHO SAMCE, ANEB TANEC MEZI ŽIVOTEM A SMRTÍ

V sobotu 25. 6. jsme pojali na základě pravidelné kontroly u zvířat podezření, že s jedním ze lvích samců není něco v pořádku. Samec se choval nezvykle, polehával na zádech a vystavoval břicho na sluníčko, nereagoval na vnější podněty ze stran ošetřovatelů a odmítal žrát. Druhý den ráno (26. 6.) jsme se rozhodli tento stav nechat prověřit veterinářem, jelikož jsme se obávali hlubšího problému. Díky spolupráci s kolegy ze Zoo Hluboká se nám podařilo sehnat MVDr. Emanuela Krejcara a MVDr. Kláru Součkovou. Po dohodě s nimi jsme tedy lvy připravili na nezvyklou situaci a odpoledne vše začali realizovat. V prvním kroku jsme museli oddělit dominantního samce a ve výběhu ponechat pouze nemocné zvíře. V momentě, kdy jsme měli dominantního samce zavřeného, přistoupili veterináři k uspání nemocného zvířete přímo ve výběhu. Již po nastřelení první šípky bylo všem jasné, že je zde opravdu něco špatně. Lev na střelu vůbec nezareagoval a apaticky ležel dál. Teprve až při druhém zásahu se na chvíli postavil a popošel pár kroků. Poté ale opět uleh a my jsme čekali, než anestezie začne působit.

V momentě, kdy byl samec uspán a po vnější kontrole jsme seznali, že je možné přistoupit k bezpečné manipulaci, jsme jej na plachtě pro přenos zvířat přemístili mimo výběh. Po opuštění výběhu jsme do něj zpět pustili dominantního samce a my se s nemocným zvířetem přemístili do ubikace. Zde již mohli veterináři započít prvotní prohlídku. Do karet nám nehrálo počasí, jelikož panovaly po celou dobu léčení tropická vedra. V den prvního zákroku bylo 33 °C a nemocný samec tak byl i dehydratován.

V prostoru ubikace došlo na sonografické vyšetření a odebrání krevních vzorků. Na základě sonografického vyšetření bylo zjištěno, že má lev neprůchodné střevo. Zatím si veterináři nebyli jisti, zda bude či nebude nutná operace. Lvovi byl tedy udělán klystýr a následně byly zavedeny i projímavé čípky do rekta. Po celou dobu jsme se snažili částečně lva zavodnit pomocí fyziologického roztoku, který byl aplikován podkožně na několik míst po těle.

Po ukončení všech úkonů jsme tedy nechali lva dospat a pravidelně jsme jej chodili kontrolovat, zda nedojde k uvolnění střev a vyloučení stolice. Po poradě s veterináři jsme se domluvili, že pokud nedojde do 18 hodin ke zlepšení, tak přistoupíme k operaci. Na základě domluvy s ošetřovateli jsme uzavřeli přístup ke lvímu výběhu a ubikaci, aby měl samec klid.

27. 6. po uplynutí stanoveného limitu ke zlepšení nedošlo a kontaktovali jsme MVDr. Lukáše Pavlačka s prosbou o pomoc. Ten k nám přijel ještě téhož dne v 18:30 a rozhodl se přistoupit k operaci. Zde je dobré zmínit, že takovéto operace u velkých šelem mají jen minimální úspěšnost (asi 5 %).

Při otevření dutiny břišní byl odhalen problém, který tedy způsobil všechny obtíže. Přejít mezi tenkým a tlustým střevem byl ucpaný a vytvořila se zde zátka dlouhá 25 cm. Jelikož zde docházelo i k nekrotizaci střevní tkáně nebylo jisté, zdali se podaří ránu pevně spojit a zda také vydrží peristaltické pohyby střeva. V průběhu celé operace bylo opět nutné lva zavodnit a podkožně mu byl opět podáván fyziologický roztok. Na závěr operace byly lvovi aplikovány ATB, léky tlumící zvracení a léky na bolest. Samotná operace proběhla přímo v prostorách zoologické zahrady a trvala bezmála 2 hodiny. Po jejím ukončení nebyly lvovi podány látky pro rychlejší probuzení, aby se měl možnost prospat z největšího šoku a bolesti. Po poradě s veterinářem jsme se rozhodli počkat čtyři dny, které byly rozhodující. Pokud během této doby nezačne samec přijímat alespoň malé dávky dietní potravy, a i nadále bude apatický, přistoupíme k eutanázii.

28. 6. a 29. 6. byl stav neměnný a nereagoval na vnější podněty ze stran ošetřovatelů. Až v odpoledních hodinách 29. 6. došlo k tomu, že se lev zvednul a napil hovězího vývaru. Bohužel za krátkou chvíli vyzvrátil vše, co přijal.

K našemu velkému překvapení jsme 30. 6. našli v ubikaci řídkou stolicí, což značilo, že střeva jsou průchodná a něco se začíná dít. Pro podpoření zdravotního stavu lva byly foukačkou aplikovány léky na bolest, proti zvracení a na podporu činnosti žaludku. Ještě téhož dne jsme zkusili předložit do ubikace mleté jehněčí maso, které do večera zmizelo v útrobách lva. S nadějí, ale i obavami jsme čekali, co bude následovat...

Věřili byste, jakou radost udělá člověku hezky formovaná stolice od pacienta, který se pohybuje na hraně života a smrti? Přesně z takové stolice jsme se radovali 1. 7. ihned po příchodu do práce, kdy nás již samotný pacient vítal typickým mručením a dožadoval se dalšího jídla.

S ošetřovateli a veterináři jsme sestavili dietní jídelníček, kdy po následujících 10 dní dostával lev pouze maso mleté, které bylo ještě vždy omaštěno olivovým olejem, aby přijatá potrava zatěžovala co nejméně ránu na střevě. Celkový příjem činil v prvních třech dnech 2,5 kg masa denně, kdy byla tato dávka rozdělena do 5 krmení, a to v časech 7:00, 10:00, 14:00, 19:00 a 22:00. Během toho byly i nadále podávány léky na podporu činnosti žaludku, střev a proti zvracení. Od 4. 7. do 9. 7. jsme dávku zvýšili na 4 kg masa denně, přičemž byla dávka rozdělena do 5 krmení.

10. 7. jsme se na základě konzultace s veterináři a všech událostí, kdy nedošlo ke zhoršení zdravotního stavu a pooperační rána byla čistá, rozhodli oba samce spojit dohromady. Během spojování došlo k rychlé výměně názorů, kdy dominantní samec potřeboval ukázat, že je stále dominantní. Během pár hodin spolu ale již oba samci leželi bok po boku ve výběhu, jako by se vůbec nic nedělo.

Na závěr je potřeba zmínit, že takováto událost byla nenadálá a u takto velkých zvířat se jí nedá téměř nijak předcházet. I přesto, že obě zvířata byla krmena stejně, tak k problému došlo jen u jednoho z nich.

Od této příhody došlo ale přeci jen ke změně v jídelníčku všech šelem, kdy se snažíme právě takovýmito situacím předcházet a minimalizovat jejich vznik.

Eliška Dušková

ODCHOV ŽAKŮ VELKÝCH S MALÝM HÁČKEM

Na podzim roku 2021 jsme trochu zaspali zimování papoušků a přesun do zimoviště nastal později, než je obvyklé. To pravděpodobně vedlo k tomu, že samec a samice šli do toku v různém čase a nedošlo k paření (samice na samce „nepočkala“). Samice poctivě vejce snesla a o snůšku se starala. V termínu ale nedošlo k líhnutí, a tak jsme se rozhodli 1. 3. vejce odebrat (cca 10 dnů po termínu líhnutí). Jednalo se o dvě vejce a ani jedno nebylo oplozeno, což podporuje naši hypotézu.

Když jsme se rozhodli vejce odebrat, doufali jsme, že ptáci jsou v dobré kondici a pokusí se o další snůšku, půjdou do toku společně a budou se pářit. A i přesto, že samice ještě několik dnů trucovala a posedávala na prázdném hnízdě, nakonec jsme se 11. 4. potěšili pohledem na hnízdo s prvním vejcem. Vejce nakonec snesla samice tři a 4. 5. se vylíhlo první a zároveň také poslední mládě. O měsíc později samice zbylá vejce zlikvidovala a bylo tak jasno, vylíhlé mládě bude opět jedináčkem. Oba naši ptáci už jsou zkušenými rodiči, a tak ani tentokrát nebyl v odchovu žádný problém. O mládě pečovali dobře, a to na nás 14. 7. poprvé vykouklo z budky, teprve 25. 7. ale budku opustilo trvale. Podle DNA testů se letos jedná o samečka a my už teď můžeme s jistotou říct, že i v tomto roce se nám odchov žaků velkých podařil.

TESTOVÁNÍ KAŠÍ A CO NÁM TO PŘINESLO

V minulém roce jsme zaznamenali výpadky v dodávkách od společnosti Mazuri, mezi jejichž výrobky patří také kaše pro drápkaté opice, které využíváme v krmných dávkách našich zvířat. Brzy se k nám dostaly také informace, že společnost Mazuri by měla končit. Přilíši se nám tomu nechtělo věřit, jedná se přece o velkou, zavedenou společnost, která dodává nejen k nám ale i do USA. A když nás oslovil náš dodavatel krmiv (Trhoň s.r.o.) s prosbou o testování kaší pro drápkaté opice od společnosti Granovit, nebyli jsme příliš nadšeni. Náš skepticismus vzrostl ještě víc ve chvíli, kdy jsme zjistili, jakým způsobem se tato „kaše“ podává. Směs bylo potřeba smíchat s vodou den předem a potom podávat nakrájenou na kostičky v uvedené gramáži. Naše nedůvěra spočívala nejen v přípravě předem, ale také v tom, že opice jsou zvyklé ráno přijímat potravu jako kaši a najednou dostanou něco, co se musí více „kousat“. Slíbili jsme účast na výzkumu, a tak jsme produktu dali šanci.

Pro testování jsme si vybrali dva druhy, kosmany běločelé (*Callithrix geoffroyi*) a lvíčky zlatohlavé (*Leontopithecus chrysomelas*). K dispozici jsme dostali čtyři typy kaše – bez aromat a cukru, bez cukru, bez aromat a s aromatem i cukrem. Každý typ jsme testovali vždy sedm dnů a zaznamenávali jsme ochotu kaši přijímat, objem, který opice sežraly a také kvalitu trusu. Opice nejlépe přijímaly variantu s cukrem a variantu s aromatem. I příjem kaše bez aromat a cukrů, ale nebyl špatný, což nás mírně překvapilo. Na základě této informace jsme se ale rozhodli, že pokud bychom v budoucnu touto směsí krmili, zvolili bychom si verzi bez aromat a cukru (případně variantu s dodaným aromatem) a samostatně si doslazovali podle potřeby. Velkým plus těchto kaší byla také vláčnost, kterou si kostičky udržely celý den a byly tak pro opice atraktivní i v pozdějších hodinách, pokud je nesežraly hned ráno. Testování nám přineslo nejen nový typ kaše, ale také nás motivovalo ke zlepšení krmných dávek drápkatých opic. V minulosti se kaše doslazovaly banánem a medem, často až příliš, ze strachu, že by opičky kaši nepřijímaly v dostatečném množství. Po informaci, že budeme testovat nové kaše jsme slazení postupně snížili až na úplné minimum, aby nové kaše dostaly šanci při testování, a opice si postupně zvykly. Dnes kaše sladíme jen velmi málo. Testování pro nás také bylo odrazovým můstkem k celkovému vylepšení krmných dávek pro drápkaté opice (a ne jen pro ně).

TRANSPORTY ZVÍŘAT V ROCE 2022

Díky programu ZIMS Species 360, jehož členství částečně spolufinancujeme i díky podpoře MŽP se nám daří stále víc navazovat kontakty se zoologickými zahradami celého světa. Jen v roce 2022 se díky tomuto programu uskutečnilo bezmála 19 transportů jak z, tak ale i do naší zoo. Zde v textu budou vyjmenovány pouze ty významnější.

Začátkem roku 2022 se uskutečnil transport námi odchovaného samce kočky rybářské (*Prionailurus viverrinus*), který odcestoval až do Austrálie do zařízení Wild Cat Conservation Centre. Chovu těchto koček se věnujeme od roku 2009. Během této doby se nám podařilo odchovat celkem 12 mláďat. Na konci srpna roku 2021 jsme ale přišli od chovnou samici a od té doby se chov zastavil. I přes naléhání na koordinátora, kdy jsme mu neustále opakovali, že nám v zoo stárnou dva samci (otec 5 let a syn 1 rok) jsme nedokázali najít společnou řeč a samice nám přiděleny nebyly. Rozhodli jsme se vzít situaci do vlastních rukou. Koncem roku 2022 jsme kontaktovali Department of National Zoological Gardens of Sri Lanka, kde jsme si opět díky programu ZIMS zjistili, že mají volné mladé samice, které by byly pro oživení evropského chovu velice zajímavé. Zahájili jsme tedy jednání a osobně vedení naší zoo navštívilo Zoo Dehiwala v Kolombu. Aktuálně čekáme na dořešení transportu zvířat a jsme sami zvědaví, zda se dopracujeme ke zdárnému konci. Otázka tedy zní, bude obnoven chov koček rybářských Na Hrádečku?

Od transportů do třetích zemí jsme si na chvíli odpočinuli a zrealizovali několik transportů v rámci EU.

Do spřátelené zoo Malkia Park na Slovensku jsme deponovali čtyři samce kosmanů bělovousých (*Callithrix jacchus*). Na cestu do Polska se vydal samec kapybary (*Hydrochoerus hydrochaeris*) a jeho novým domovem se stala Zoo - Leśne Zaczisze. Cestu na západ jsme vybrali samci hyeny skvrnitě (*Crocota crocuta*), který vytvořil nový chovný pár se samicí v Zoo d'Amnéville.

Na závěr roku jsme se vrátili opět k transportům do třetích zemí a čekalo nás zařídít přesun dvou samců hyen skvrnitých (*Crocota crocuta*) do Brazílie. Tento přesun se odehrál 20. 12. a jak nakládka, tak i samotný transport proběhnul bez jakýchkoliv komplikací a zvířata po 30 hodinách přistála v pořádku na letišti v São Paulu. Odtud byla obě zvířata převezena do nově vznikající zoo s názvem Animalia Park.

A nyní přísluny Na Hrádeček

Mezi dlouho plánované transporty se řadil příslun tří samic servalů stepních (*Leptailurus serval*) ze Zoo Malkia Park. Tyto samice jsme získali výměnou za čtyři samce hyen skvrnitých (*Crocota crocuta*), které jsme do této zoo dovezli v roce 2021. V rámci tohoto transportu nám byl z Malkia Parku dovezen ještě nový samec mary stepní (*Dolichotis patagonum*), který doplnil dvojici našich samic.

V rámci chovatelské spolupráce mezi českými zoo jsme výměnou za samici nandu pampového (*Rhea americana*) dostali ze Zoo Ostrava pár satyrů modrolících (*Tragopan temminckii*).

Transporty malých zvířat jsme schopni obstarat sami schváleným osobním automobilem. Naše zoo má ve svých řadách schváleného dopravce, ale nevlastníme dodávku schválenou pro přepravu a při transportech větších zvířat využíváme spolupráce s jinými zoo či společnostmi, které se přepravou zvířat zabývají.

Eliška Dušková

ZKUŠENOSTI S PRODUKTY SPOLEČNOSTI ENERGY

PROBIOVET

Poprvé jsem na tuto původní českou společnost narazila při hledání alternativy k veterinárním probiotikům jiné značky, které jsme používali u drápkatých opiček. U původních probiotik nám nevyhovovalo jak dávkování, tak i spotřeba a také vyšší pořizovací cena. Produkt kromě 10 druhů živých bakterií obsahuje navíc zelené řasy *Chlorella pyrenoidosa* a prebiotikum inulin. Probiovet jsme zatím vyzkoušeli v případech průjmů a jako podporu při léčbě antibiotiky u primátů a papoušků.

Výhody produktu:

- Snadné dávkování ve formě kapslí, jejichž obsah lze vysypat a rozpustit ve vodě či přimíchat do krmiva. Přičemž pro zvířata do 2 kg postačí 1 kapsle denně.
- Poměr cena x výkon (90 kapslí v balení).
- Lze použít u všech zvířat.
- Možnost dlouhodobého užívání.
- Nepůsobí jen na obnovu střevního mikrobiomu, ale poskytuje řadu dalších benefitů, např. pomáhá řešit perverzní chutě či požírání výkalů, trávicí obtíže, zánětlivá onemocnění trávicího traktu, přechod na jiné krmení, snížení toxické zátěže těla apod.

Nevýhody produktu:

- Může se stát, že zvířata nebudou chtít probiotikum přijímat kvůli obsahu řasy a zabarvení prášku do zelena.

U nás měl problém s příjmem probiotika jen jeden druh drápkatých opiček (kosman bělovousý), který ho odmítal přijímat v kaši. U tohoto druhu jsme měli problém s hubnutím zvířat spojeným se sníženým příjmem potravy (bakteriální záněť). Nakonec jsme probiotikum zvířatům podávali rozmíchané ve vodě a vpravené do sarančat. S tímto již problém neměli. Zvířatům bylo nutné podávat přípravek dlouhodobě vzhledem k měsíčnímu podávání antibiotik. Tento produkt vedle podávání antibiotik značně pomohl s rekonvalescencí a zvířata začala lépe přijímat potravu a dostala se na svojí původní hmotnost.

ETOVET

Etovet je přírodní bylinný koncentrát, který harmonizuje psychické funkce, podporuje trávení a využití živin a energie z potravy. Použití je vhodné při poruchách chování, hyperaktivitě, trávicích poruchách, epilepsii, úzkostné péči matky o mládě, projevené falešné březosti apod.

Tento přípravek jsem vyhledala na podporu harmonizace psychiky u samce hyeny skvrnitě. U hyen nastala situace, kdy jsme museli chovného samce spojit s jeho mladým synem (cca roční zvíře), jelikož nevycházel se svou matkou, která měla tou dobou další mláďata. Již v té době se u chovného samce začaly projevovat náznaky stereotypie. Poté, co bylo mládě odvezeno do francouzské zoo (konec srpna), jsme přistoupili ke spojení samce se samicí a mláďaty. Za pár dnů jsme však samce opět oddělili, jelikož kulhal na zadní nohu. Pokračovalo u něj také stereotypní přecházení, přestože byl ve výběhu sám. Poté, co samec přestal kulhat, byl opět spojen se samicí a mláďaty (září). Samostatně se odděloval jen na krmení. Pár týdnů vše fungovalo, ale samec se opět vrátil do stereotypie, nechtěl přecházet do své části výběhu a bylo nutné ho oddělit.

Při dalším spojování (říjen) byl samec silně nervózní, bál se k samici i mláďatům přiblížit. Samice si ho neвшímala, neprobíhal žádný sociální kontakt. Když kolem něj jen prošli, začal stereotypně pobíhat na krátkou vzdálenost, což eskalovalo až v úprk. Toto chování však v samici burcovalo pronásledování a tak samce začala prohánět po celém výběhu a samec byl čím dál více psychicky nestabilní (jekot, prudké dýchání a přecházení i po oddělení s dlouhou dobou zklidnění).

Situace se nejevila tak, že by nevyžadovala nějaký zásah z naší strany, a proto jsme se rozhodli zkusit harmonizaci psychiky pomocí bylinného preparátu Etovet. Začátkem listopadu jsme začali podávat 2x denně 6 kapek do malého kousku masa. Po dobu tří týdnů jsme nechali samce odděleného, abychom v týdnu bez podávání mohli posoudit změny v chování. Během této doby jsme také zkusili kočičí sadu sušených bylin pro sebemedikaci od Happy Tails, která obsahovala měsíček, šantu, kozlík, řebříček, levanduli, mátu, poupata růže a heřmánek. Podle aplikované zoofarmakognozie si zvířata v případě volby vybírají ty bylinky, které nejlépe harmonizují jejich případný zdravotní problém. Našeho samce prakticky zajímala jen růže, ke které jak čuchal, tak v ní hrabal přední končetinou, požíral ji a chvíli se v ní i válel. Růže povzbuzuje hravost, navozuje psychickou relaxaci a uvolnění a také může poukazovat na hormonální nevyrovnanost. Následně jsme růži dle doporučení nechali na spacím místě.

Po jednom týdnu používání se samec zdál klidnější a vyrovnanější. Po třech týdnech užívání jsme zkoušeli několik dní v týdnu zvířata na krátkou dobu spojit a pozorovaly samcovy reakce. Ty nebyly z počátku úplně jisté, ale oproti stavu před užíváním nastal velký rozdíl v jeho chování. Postupně se přestal bát sociálního kontaktu, před samicí neutíkal a uklidňoval se přecházením z místa na místo. Intenzita přecházení se však taky začala snižovat a samec se mnohem rychleji dostával do úplného klidu po tom, co samice s mláďaty opustila jeho část výběhu.

Následně jsme pokračovali v dalším kole užívání, až došlo k úplné úpravě chování.

Aktuálně Etovet zkoušíme na řešení stereotypie a vylízávání srsti u samce kočky rybářské. Tento problém je dlouhodobějšího charakteru a objevuje se jen v určitých obdobích roku. Dříve jsme stav řešili jen pomocí vitamínových doplňků. Tentokrát bylo ale vylízávání srsti vůbec nejhorší za celou dobu (po obou stranách páteře na hřbetě holá místa). Samec také moc dobře nespocoval při opouštění ubikace při úklidu. V minulosti tato období neochoty opouštět ubikaci trvala i několik týdnů. Do potravy také denně přidáváme pivovarské kvasnice, spirulinu, betaglukan a ostropestřecový olej. Zvířeti podáváme 2 x denně 2 kapky (rozmíchané v betaglukanu a vpravené stříkačkou do malého kousku masa) po dobu tří týdnů. Zlepšila se ochota vycházení z ubikace i stereotypie ve výběhu. V týdnu bez užívání jsme již pozorovali zarůstání srsti na všech holých místech. Dále pokračujeme v druhém kole užívání.

S těmito produkty máme pozitivní zkušenost a vítáme, že je na trhu možnost užití těchto podpůrných bylinných veterinárních přípravků i u zoo zvířat.

Lucie Hrdličková

ÚČAST NA KOMISÍCH

Na podzim roku 2022 jsme se zúčastnili výživářské komise, která se tentokrát konala v Zoo Hluboká nad Vltanou. Setkali jsme se zde se zástupci různých zoologických zahrad, jak z České republiky, tak Slovenska. Proběhlo mnoho zajímavých prezentací, které obohatily naše vědomosti a získali jsme například rady a tipy, jak pozměnit krmné dávky u vybraných druhů zvířat. Naše zoo přispěla prezentací týkající se problematiky jednodenních kuřátek. Apelovali jsme na zúčastněné, aby se připojili ke snaze udržet líhnutí jednodenních kohoutků a mohli jsme kuřátka nadále odebírat a zpestřovat tímto jídelníček našim chovancům. Více v sekci „legislativní tlaky“. Dále se naši zaměstnanci účastnili vzdělávací komise v Zoo Ostrava, legislativní komise v Zoo Jihlava či komise pro šelmy a primáty.

ZMĚNY V KRMENÍ

Díky komisi v Zoo Hluboká jsme se nechali inspirovat a změnili jsme krmnou dávku např. u lemurů. Vyřadili jsme z ní veškeré ovoce, které jsme nahradili zeleninou vč. salátů. Dosáhli jsme toho, že nám zvířata začala konzumovat i to, co dříve odmítala - např. okus, trávu, různé druhy zeleniny, saláty, klíčky.

Stejně jako u lemurů jsme i u gueréz angolských vyřadili z krmné dávky veškeré ovoce. Spolu s listím podáváme převážně kořenovou zeleninu a saláty, které dříve nebyly v oblíbě a nyní je přijímají s chutí. Listí na zimu mrazíme. Stříháme větve (např. vrbu, břízu, dub, maliník) cca 60-70 cm dlouhé, které následně balíme do sáčků a zamrazujeme v mrazícím boxu. Je nutné podotknout, že větve začínáme skladovat z jara, kdy je zeleň nejvýživnější. Tento způsob uchování krmení, nám zajistí dlouhodobou stabilitu nutričních hodnot a zvířata jej přijímají velice dobře. Dále jsme začali častěji a ve větším množství zkrmovat klíčené luštěniny, které jsou u gueréz velmi oblíbené.

Začali jsme s pravidelným klíčením luštěnin (hrách, čočka), nebo také slunečnicí či pšenicí. Praktikujeme to tím způsobem, že si např. čočku nasypeme do PET lahve, přilijeme vodu a necháme máčet. Druhý den propíchneme dno lahve a necháme 2-3 dny klíčit s tím, že 3x denně proplachujeme. Klíčky jsou bohaté na živiny a obsahují mnoho zdravích prospěšných látek - jako jsou vitamíny (C, E), minerály a enzymy. Jsou také bohaté na vlákninu, což pomáhá udržovat správnou funkci trávicího systému.

Michaela Hořejší

Nepostradatelnými pomocníky v areálu zoo jsou elektrická pracovní vozidla. V tomto roce jsme obohatili vozový park o další takové vozidlo. Pracovní rikši jsou tedy součástí jak chovatelských úseků, tak technického úseku. U tohoto výrobce vítáme rychlé dodání náhradních dílů a jednoduchost oprav.

Vzhledem k tomu, že stavba expozic je z velké části na technickém úseku, věnovali jsme se kompletizaci voliéry pro ary, jejíž konstrukce je tvořena halovou pozinkovou konstrukcí o rozměru 9x11x4,5 m. Na ni jsme připevňovali gabionové sítě takovým způsobem, aby arové nemohli nic rozmontovat. Sítě jsme svazovali očky s matkami zvenčí a zároveň upevňovali k „žebřím“ konstrukce nerezovými hadicovými svorkami. Po dokončení jsme museli konstrukci svázat tak, aby při manipulaci jeřábem nedošlo k zohýbání. Dílo se podařilo a konstrukce byla bezpečně umístěna na střechy ubikací. O dokončení se postaral i zámečník, který svařil pohledovou konstrukci, která byla zasklena lepenými bezpečnostními skly o rozměrech 230x 100 cm. Skla byla polepena proti nárazu ptáků.

V expozici mar stepních jsme zabezpečili již vzrostlé stromy plechovými límcí v barvě tmavě hnědé a obkládali je kameny. Střechu kamenné ubikace jsme vyrobili z voděodolné překližky, na kterou byly upevněny speciálně upravené plechy a střešní fólie. O osazení střechy se postaralo Zahradní centrum Jindřichův Hradec, které zvolilo různé druhy netřesků. Pro kameníky, kteří se část roku podílejí na výstavbě nových expozic, jsme svázeli polní kámen od okolních zemědělců. Stále častěji se setkáváme s nedostatkem tohoto materiálu, jelikož kamení zemědělci nechávají rozdrtit, aby jej používali následně do rozbitých cest. Každoročně se technický úsek podílí velkou měrou na předsilávání expozic a výměně parkosů. Vedení zoo aktivně poptává kmeny a větve z prořezávek v okolí Jindřichova Hradce a Třeboně. Na technickém úseku pak je, aby tyto dřeviny zpracoval a dovezl. Někdy je třeba využít i pomoci těžké techniky, kdy jeřáb velké kmeny musí naložit a převézt na sjednaném autě, kterým zoo nedisponuje.

I v tomto roce funguje spolupráce s obchodním domem Kaufland, kdy zaměstnanci technického úseku sváží vyřazenou zeleninu a ovoce. V letních měsících denně, jinak obden.

Těž jsou zaměstnanci technického úseku zapojeni do spolupráce s personálem občerstvení, kdy obstaráváme umístění dovezených nápojů či jiného zboží a zajišťujeme technickou podporu brigádníkům.

V zimních měsících usnadnil práci nově instalovaný kotel na tuhá paliva, který je vybaven zásobníkem a automatickým podavačem na pelety. Ten je umístěn v budově terária a má na starosti vytápění celé této budovy (cca 400 m²). V roce 2023 je plánována rekonstrukce této budovy a počítá se s novými rozvody vytápění i do sousedící přípravný a šatny, kde v současné době topíme elektřinou. Zimní údržba areálu obnáší i prohrnování cest v čemž nám pomáhá technika (malotraktor Solis s radlicí a sypačem). Dále disponujeme benzinovou frézou. Péče o sítě na voliérách není naštěstí nutná nějak často během zimy, ale pouze v případě, že napadne těžký mokrý sníh.

V roce 2023 nás dozajista čekají nové výzvy, kterých se nebojíme a i se na ně těšíme.

Lukáš Kukačka

TERARIJNÍ SEKCE

Chov obojživelníků a plazů byl historicky „základním kamenem“ při vzniku zoologické zahrady. Právě zde se běžný chovatelský koníček změnil ve stále se rozrůstající expozici. Postupně se snažíme vybudovat oddělení, kde nejen ukážeme rozmanitost a zajímavost této živočišné říše.

V několika posledních letech jsme získali řadu druhů, které lze označit jako ohrožené a jsou zařazeny do úmluvy CITES. V roce 2022 jsme zahájili výstavbu nové expozice. Spočívá především v rekonstrukci stávajících prostor, ale nově jsme získali prostory o ploše cca 200 m². Stávající expozice již prostorově nestačí pojmout stále narůstající počet návštěvníků. Vznikající prostory budou rozděleny na dvě části, bezbariérově přístupné a umožňující jednosměrný pohyb návštěvníků. V roce 2022 začaly stavební úpravy, které umožní vybudovat nejen moderně laděné a chovu prostorově vyhovující chovná zařízení, ale i oku lahodící expozice pro návštěvníky. Do započaté přestavby jsme zahrnuli i vznik nového zázemí.

Obecně lze říci, že jsme se v loňském roce snažili především plánovat výstavbu a rozšiřovat počet druhů v rámci zájmové skupiny. Tou jsou především hadi hroznýšovití a krajty. Většina držených taxonů jsou ve věku mláďat a subadultů a zařazení do reprodukce je otázkou několika nastávajících let. Podařilo se nám rozmnožit psohlavce *Corallus hortulanus*, o snůšku u *Antaresia childrenii* jsme bohužel přišli pro technickou závadu inkubátoru. Dalším rozmnoženým druhem byla krajta *Morelia bredli*. U vybraných druhů se snažíme prezentovat dostupné poddruhy a lokální formy. Například u druhu *Orthriophis taeniurus* máme v držení 5 poddruhů ze 7 popsanych. U ssp. *grabowskyi* jsme získali jednu snůšku, k naší lítosti neoplozenou. Hroznýše královské (*Boa constrictor*), chováme v několika čistých poddruzích a lokálních formách. Stejně tak u dalších druhů jako je krajta ametystová (*Similia amethystina*), nebo rody *antaresia*, *morelia*, *chilobothrus*. V rámci prostorových možností držíme také druhy mizející z chovů pro ztrátu popularity nebo módnosti. Jsme odpůrci uměle vyšlechtěných barevných forem plazů, které mnohdy vytěsnily přírodní formy. Přestože hadi převažují co do počtu, máme v teráriích i řadu zajímavých ještěřů a želv vodních i suchozemských. Naše expozice šípových žab patří druhově k nejpočetnějším v rámci českých zoologických zahrad. U většiny držených druhů se nám zdařily odchovy. Plánujeme také rozšířit expozici bezobratlých.

Lze říci, že rok 2022 byl počátkem realizace plánů na vznik nové terarijní expozice. Čeká nás mnoho práce, na jejímž konci budou prostory vyhledávané širokou veřejností i místem pro chov a osvětovou činnost.

Tomáš Albrecht

OD KAJMANŮ PŘES ŽÁBY

V roce 2022 se terarijní úsek potýkal s několika komplikacemi, které se ale nakonec podařilo zdárně vyřešit. Prvním byl začátek pohlavního dospívání kajmanů trpasličích. V naší čtyřčlenné skupině (1.1 z odchovu a 0.0.2 z importu) která do té doby fungovala bezproblémově, začaly vznikat potyčky. Problém byl u jedinců neurčeného pohlaví. Postupným oddělováním jedinců a sledováním chování ve skupině jsme nakonec došli k závěru, že obě importovaná zvířata jsou pravděpodobně samci. Tyto dva jsme přesunuli do jiného zařízení a ponechali si tak pouze pár.

Líheň zakoupená v roce 2021 se postupně plnila vejci různých druhů želv a ještěřů a její kapacita se tak stávala nedostačující. Začali jsme tedy řešit nákup další takové. „Tížíla“ nás zejména očekávaná snůška od kraje Bredliových (*Morelia bredli*). Z důvodu celorepublikového nedostatku komponentů však nebylo možno líhně v daný moment objednat. Terarijní úsek se proto spojil s technickým a ze vzájemné spolupráce vzešla líheň vlastní. I přes estetickou nedokonalost fungovala výborně a 24. října jsme se dočkali prvních vykupek hlaviček kraje Bredliových. Celkem se nakonec vylíhlo 13 mláďat. V jednom z vajec byla dokonce dvojčata ale i přesto, že působila bezproblémově vyvinuta, vylíhnout se nedokázala.

Co se týče dalších odchovů, dařilo se zejména u různých druhů pralesniček, anolisů a felzum.

Terarijní úsek čeká v roce 2023 velká přestavba, která nám přinese lepší zázemí jak pro chovaná zvířata, tak pro personál. Tento úsek aktuálně obstarávají 3 ošetřovatelé na HPP a 1 ošetřovatelka na DPP.

Jan Doněk

LEGISLATIVNÍ TLAKY

Na začátku roku 2022 jsem byla zaskočena skupinou osob, která na Václavském náměstí pobíhala s mrtvými jednodenními kuřátky v dlaních a transparenty, které vybízely k zákazu usmrcování jednodenních kohoutků. V ten moment se mi začaly hlavou honit myšlenky, jak by vlastně vypadal život v zoologických zahradách, záchranných stanicích a u soukromých chovatelů, pokud by někdo něco takového prosadil. Tak začala má komunikace na toto téma s provozovateli líhní, sokolníky, kolegy z dalších zoo a úředníky. Zároveň jsem založila dotazník, jehož cílem mělo být:

- Dát dohromady data, kolik jednodenních kuřat je zkrmováno v zoologických zahradách, záchranných stanicích, u sokolníků a dalších chovatelů.
- Zjistit, jaké líhně jsou dodavateli kohoutků ke krmným účelům a s těmi následovně jednat.
- Zjistit, zda by zrušení líhnutí mělo velký vliv na chov zvířat v lidské péči.
- Data použít pro komunikaci s poslanci a úřady.

Při tom všem si člověk uvědomil, že ani neexistují farmy na hlodavce, které by dokázaly množstvím vyprodukovaných hlodavců nahradit jednodenní kuřata. O navýšení cen krmiv nemluvě. A uhlíková stopa? Rozdíl mezi chovem hlodavců a jednodenním kuřetem asi nemusím více rozebírat.

A proč toto všechno? Aktivistické skupiny tlačí na státy Evropské unie, aby se prosazovalo „sexování“ embrií a vejce byla s kohoutky znehodnocena do x - tého dne vývoje. To je údajně dle propagátorů etické a embryo necítí bolest. Tato metoda ještě není vyvinuta tak, abychom byli schopni určit pohlaví v takovém počtu vajec, které jsou třeba pro produkci na trh či jsou pořizovací náklady tak šíleně vysoké, že by měly dopad na cenu pro koncového odběratele. Dále propagátoři zatím vybízejí k tomu, aby se tedy kohoutci alespoň vykrmili a zpracovali třeba do konzerv pro psy.... Není etičtější ušetřit kuře života v přečpané hale či kleci, kde by trávilo do jateční váhy týdny a měsíce?

Aktuálně Francie musí utrácet embrya ne starší 15 dní (nemám info o přesné metodě). Nesmí prodávat zoologickým zahradám a jiným zařízením ke krmným účelům a to s platností od 1. 1. 2023. Vzniká tak překup kuřátek z jiných zemí. Do konce roku 2022 EU musí vydat opatření a do roku 2023 přijmout a definovat.

Naše zoo by si bez jednodenních kuřat nějakým způsobem poradila, museli bychom ale nakupovat o několik tisíc myší či potkanů více. Ale co pak takové zoo, které jich zkrmí desítky či stovky tisíc? Nebo záchranné stanice? Nakonec jsem se díky dotazníkům dostala k neskutečnému výpočtu 6 mil. zkrmovaných kuřátek. Dotazník však nevyplnila všechna zařízení a navíc ani nevíme, jak je to u soukromých chovatelů, kterých má Česká republika nespočet.

Jak to řeší třeba naši sousedé v Rakousku?

Ti vypracovali Mezioborovou dohodu, jejíž členy jsou:

- Ústřední pracovní skupina rakouského drůbežářského průmyslu (ZAG),
- Rakouský svaz výrobců čerstvých vajec GmbH (EZG Frischei),
- Rakouská organizace zoologických zahrad (OZO),
- Ústřední kancelář rakouských sokolnických svazů (ZÖF)

Výtah z mezioborové dohody: V zájmu zajištění dostupnosti tzv. krmných kuřat jako kvalitního zdroje potravy pro velké množství volně žijících živočichů, včetně programů na ochranu druhů. V zájmu zajištění dostupnosti tzv. krmných kuřat jako kvalitního zdroje potravy pro velké množství volně žijících zvířat, včetně programů na ochranu druhů, prohlašují zástupci rakouské organizace zoologických zahrad a sokolnických svazů následující dobrovolný závazek:

- a) Přednostně se nakupují kuřata, u nichž lze prokázat, že pocházejí z rakouských líhní, pokud jsou nabízena za tržní cenu. Nákup jiných krmných kuřat, která nepocházejí z Rakouska, se uskuteční pouze v případě, že nelze zaručit dodávky z Rakouska.
- b) Všichni odběratelé nebo spotřebitelé krmných kuřat mohou být zaregistrováni v novém centrálním registru v PHD a souhlasit s úplnou evidencí všech dodávek krmných kuřat (datum, množství, původ). Obchodní údaje (ceny) se nezaznamenávají!

V roce 2022 proběhly 2 online setkání ohledně Mezioborové dohody o utrácení kohoutků nosného typu, ze kterých vzešel dokument, ke kterému by se měly připojit veškeré organizace, kterých se toto dění v České republice týká a není jim lhostejné. Dále při těchto jednáních bylo přislíbeno od provozovatelů líhní, že zajistí modernější vybavení, které by vylepšilo manipulaci s kohoutky a jejich uskladnění pro krmné účely.

Na závěr nutno dodat, že aktuální zástupci MZE, kterých se toto téma týká, nevidí důvod, proč by se u nás měli kohoutci přestat líhnout. Jsou si vědomi všech okolností jmenovaných výš. Otázkou je, zda v Bruselu někoho zajímá názor našich ministerských úředníků!

Romana Albrechtová

BUDOUCNOST ZÁJMOVÝCH CHOVŮ V ČESKÉ REPUBLICE?

Toto téma otevřela poslankyně Mgr. Nina Nováková s přisedícím Tomášem Dubským, Ing. Karlem Smetanou, Ing. Petrem Bendlem, MVDr. Pavlem Bělobrádekem, Ph.D.

První setkání proběhlo v Poslanecké sněmovně dne 3. 10. 2022 a přizvaní obdrželi seznam témat. Zástupci zoologických zahrad obdrželi pozvání na poslední chvíli. Přihlášeni si měli připravit odpovědi na tyto dotazy:

- Je naplnitelný ideál optimálního soužití ve společném světě lidí a zvířat?
- Patří do environmentální výchovy na školách téma „člověk a zvíře v lidské péči“?
- Jaký je potenciál divokých zvířat v péči člověka ke změnám chování?

Které kompetence jsou využitelné pro jednotlivé participanty zájmových chovů: zoologické zahrady, zookoutky, soukromé chovatele, návštěvníky, podporovatele a sponzory?

- Existují odlišná chápání pojmů welfare, enrichment, výcvik, drezúra, učení?
- Jak jsou tyto pojmy užívány v akademickém světě, v zákonech, v běžné praxi?
- Jaký je společenský význam zookoutků?
- Je správné rozlišovat zoologické zahrady, zooparky a zookoutky?
- Jaká je role institucí a úřadů v úspěšné ochraně zvířat a v kultivovaném rozvoji zájmových chovů?
- Je třeba měnit aktuálně platné české zákony a vyhlášky týkající se zájmových chovů a ochrany zvířat?

Mě osobně tato témata nejsou lhostejná a v rámci spolupráce mezi zoologickými zahradami jsem se snažila upozornit kolegy, že je v našem vlastním zájmu vhodné, abychom se účastnili. Z prvního setkání jsme nikdo nepochopili, co je cílem otevření těchto témat.

Druhé setkání proběhlo 12. 12. a probírána byla tato témata:

- Regionální zoocentra
- Zoologické zahrady
- Uchování druhů pro budoucí generace
- Naslouchání zkušeným chovatelům
- Odpovědný přístup k utváření postojů dětí ke zvířatům

Z tohoto setkání jsme vypočetli fakt, že paní poslankyně nechápe, proč je zákon o zoologických zahradách postaven tak, jak je a proč by každý chovatel nemohl nazvat svůj chov zoo, vybírat vstupné atd. Dále by paní poslankyně uvítala, aby byla regionální „zoocentra“, kam by veřejnost mohla chodit pro rady ohledně chovu zvířat a mohla by zde být zvířata již nechtěná.

Třetí setkání se konalo v roce 2023 a přítomen mohl být absolutně každý, což začalo při debatách způsobovat určité zmatky. Od začátku jsem si říkala, co je vlastně cílem paní poslankyně Novákové. Několikrát z projevů nejen paní poslankyně, ale i jiných poslanců vzešlo nepochopení, proč by nemohl běžný občan držet lvy a tygry a využívat je třeba i k výdělku. Dále jsem zaznamenala zjevný nesouhlas s vyhláškou č. 213/2022 Sb. O ochraně vybraných druhů šelem a lidoopů při chovu či vyhláškou 451/2021 Sb. O ochraně druhů zvířat vyžadující zvláštní péči. Též se řešila témata drezúry vs. pozitivní motivace atd. Náзор zástupkyně MŽP za zoologické zahrady byl paní poslankyní v mých očích až zesměšňován a mnohdy přehlížen.

Z těchto kulatých stolů mám smíšené pocity a vlastně stále nedokážu říct, kam poslanci uspořádáním opravdu směřují. Možná vrátit se opět o 20 let zpět? Situace s držením šelem je v České republice opravdu kritická. Stále máme nevyřešené problematické chovy, kdy ani ORP nejsou schopny na doporučení KVS činit. Zvířata není zároveň ani kam umisťovat. Jaká je tedy budoucnost zájmových chovů? Pozitivní seznam to pravé ořechové rozhodně není! Invazivní druhy zvířat, tak zde jsem se osobně postavila nad některými vybranými. Ale vodit lvy po Karlově mostě či mít tygra ve psím kotci, tak v tom já osobně budoucnost nevidím!

Romana Albrechtová

AKCE V PRŮBĚHU ROKU ZA PÁR KAČEK KILO...

„Pojďte společně s námi nadělit zvířatům teplo a světlo“. Přesně takhle zní motto akce, kterou jsme spustili začátkem listopadu 2022 v návaznosti na neustále se zvyšující ceny energií. A tak jsme tedy dárkové poukazy na Štědrovečerní večere nahradili nadílkou ve formě zakoupení kilowatthodin (kWh) pro zvířata. Byly jsme si však plně vědomi toho, že se s tímto problémem nepotýkáme pouze my, a i proto jsme částku, kterou mohli lidé přispět nastavili opravdu od nejnižšího tarifu kWh a to na 6 Kč. Přispěvatelé mohli poslat libovolný počet kWh. Celková částka, která se podařila do konce roku 2022 vybrat dosahovala k 15.000 Kč. Za tuto podporu jsme nesmírně vděční a rádi, protože každá koruna se počítá!

ZÁŽITKY V ZOO

V této sekci je vše jako v loňském roce. Pořádáme zážitkový program „Nakrmte si mě“, při kterém mohou objednaní návštěvníci společně s ošetřovatelem nakrmit vybrané druhy zvířat. Nově jsme přidali krmení lam a kapybar. Dbáme na zanechání časů běžných krmení, nedochází ke kontaktu se zvířaty a denně může tento zážitek absolvovat pouze 1 osoba a to po dobu 15- 20 minut.

Den ošetřovatelem se těší oblibě a ročně projdou naší zoo desítky zájemců, kteří si práci ošetřovatele chtějí vyzkoušet a dostat se tak i blíže chovaným zvířatům.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY A VZDĚLÁVÁNÍ

Komentované prohlídky zahajujeme s nápořem školních výletů. V tomto roce jsme realizovali 60 komentovaných prohlídek pro objednané školy, školky a tábory. Díky podpoře z MŽP jsme využili i námi vyhotovených vzdělávacích sešitů, které si děti odnášely.

Nejen denní, ale i večerní komentované prohlídky jsou součástí naší zoo už několik let. Páteční večery patřily opět večerním prohlídkám s průvodcem a opekáním buřtů. Jako každý rok i letošní letní sezóna byla zpestřena naším erudovaným personálem, který vždy v 10:00 a 14:00 provázel návštěvníky po areálu zoo a to s velmi poučným výkladem. Tyto prohlídky mají vždy veliký úspěch, jelikož jsou poměrně ojedinělé.

V Jindřichohradeckém muzeu fotografie jsme přednášeli o gorilách v rámci uspořádání výstavy „Afrika“, na které se spolupodílela i Nadace Josefa a Lenky Vágnerových. 6 přednášek bylo určeno žákům základních škol a poslední přednáška byla uspořádána pro dospělé. Cílem bylo přiblížit naši návštěvu Rwandy a Demokratické Republiky Kongo, ochranu přírody, informace o turismu, naši podporu projektu Gorilla Doctors atd.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY - 6. ROČNÍK

I tento rok jsme neopomněli uspořádat velice oblíbené příměstské tábory. Program a realizace proběhla za pomoci Elišky Duškové a Denisy Novotné. Celková kapacita v šesti termínech byla 130 dětí. Navracející se děti nás vždy přesvědčí o smyslu pořádání těchto táborů. Je to práce nelehká, ale činí nám radost. Při 5-ti denních termínech jsme s dětmi navštívili zaměstnance LČR, kteří nám přichystali vzdělávací program v lese. Téma táborů bylo „Cesta kolem světa“. Cílem bylo naučit děti porozumět a naslouchat přírodě. Zároveň jsme probírali kontinenty světa a zvířata zde žijící. Při jednodenních termínech jsme čas s dětmi trávili v areálu zoo, kde jsme chystali zvířatům enrichment, krmení a děti měly možnost dozvědět se zajímavé informace.

AKCE S ADOPTIVNÍMI RODIČI A SPONZORY ZOO

„11 let společně s Vámi“. Přesně takhle znělo pozvání pro všechny adoptivní rodiče a sponzory a my jim 17. 9. mohli za jejich podporu poděkovat přímo v areálu zoo. Pro děti byl nachystán stánek s malováním na obličje a dočasným tetováním, který nám v rámci sponzoringu poskytla Agentura Duhovka. Během akce nechyběla ani živá hudba, o kterou se postaralo Harp Rockové kvarteto MŮRA. Na tuto akci se každoročně těšíme a jsme rádi, že tímto způsobem se můžeme shledat s těmi, kteří napomáhají našemu rozvoji.

DALŠÍ POŘÁDANÉ AKCE

Dalšími akcemi v druhé polovině roku bylo: Loučení s létem, Strašidelná zoo a Čertovská zoo. Všechny tyto akce pořádáme každoročně a těší se velké oblibě. Pořádání těchto akcí je personálně složité a vždy využíváme našich brigádníků a s organizací napomáhá dlouholetý přítel zoo Michal Žoudlík, který zároveň zapůjčuje i potřebnou aparaturu a vybavení.

U Čertovské zoo jsme museli zavést systém rezervací, jelikož nápor návštěvníků je každoročně tak vysoký, že jsme museli organizaci vylepšit. Zkušenost byla pozitivní a systém budeme využívat nadále.

FINANČNÍ PODPORY PROJEKTŮ

Již čtvrtým rokem putuje každá koruna z prodané vstupenky a z prodaného nanuku na ochranné projekty. V tomto roce jsme podpořili opět program The Kukang Rescue. Díky Prima zmrzlíně a prodaným nanukům jsme přispěli částkou 19 760,- Kč. Naše zoo rozdělila finance z prodeje vstupenek mezi Českou koalici pro ochranu biodiverzity (CCBC) a projekt Kukang v částce 78 000,- Kč, ale i z dražby foto obrazů, kde částka přesáhla 12 000,- Kč. V letošním roce jsme v zoo uspořádali také akci „Den s Kapkou Naděje“. Naše zoo přispěla na podporu této nadace částkou 10.000 Kč.

CELKEM TEDY ZOO PODPOŘILA JMENOVANÉ PROJEKTY CELKOVOU ČÁSTKOU 119 760,- Kč.

Těší nás pomáhat a jsme rádi, že můžeme pomoc oplácet.

VÁNOČNÍ SVÁTKY V ZOO

Jak jsme se zmiňovali v minulé výroční zprávě, tak díky dokončení nového vstupu do zoo, nám bylo umožněno celoročního zpřístupnění návštěvníkům. Tento víkendový a sváteční provoz se v zimních měsících těší oblibě. Technický úsek však musí zajistit schůdnost a sjízdnost cest v areálu ještě o to více. Pro vytvoření vánoční atmosféry je v lesní části umístěn betlém a hrající kolečky navodí ještě lepší atmosféru. Osvětlena je i vstupní budova, budova terária či vánoční strom. Zoo byla otevřena mimo klasičtí víkendovou otevírací dobu i 24. 12. a 27. - 30. 12.

CO SE CHYSTÁ V ZOO V ROCE 2023

V nadcházejícím roce bude již kompletně zpřístupněna expozice papoušků ara, která je doplněna lvíčky zlatohlavými a kotuly veverovitými. Další změny se budou odehrávat v lesní části. Skupina nosálů červených přesídli do nového výběhu, kde nahradí mývaly severní, jejichž chov jsme ukončili. Stěhování čeká také sovce sněžní, které po nutné rekonstrukci obsadí expozici psíků mývalovitých, jejichž chov jsem stejně, jako u mývalů severních ukončili. V lesní části čeká na návštěvníky pohled na pestře vybarvené satyry modrolící, kteří k nám přišli ze Zoo Ostrava. Jedná se o horské bažanty, kteří se přirozeně vyskytují ve výšce až 4000 m n. m..

Po dokončení stavebních prací na stáji pro ovce, čeká přesun i skupinu ovcí walliských černoosých, které budou moci návštěvníci spatřit nad výběhem koz.

Novými obyvateli zoo se stanou sysli obecní, které si budou moci návštěvníci prohlédnout v prostoru, který navazuje na expozici surikat vlnkovaných a skunků pruhovaných. Tento výběh je již ve výstavbě a bude ve stejném duchu, jako výběhy sousední. Díky spolupráci s AOPK ČR se také zapojíme do záchranného projektu a sysly budeme moci vypouštět na vybrané lokality v ČR a posílit tak volně žijící populaci.

Projekt pro výstavbu edukační/gastro budovy, který byl zmiňovaný v minulé VZ, prochází předělávkami, kdy jsme se rozhodli podkroví upravit na ubytovací kapacity pro návštěvníky. Dokončena byla výstavba ubytování pro personál zoo, kdy jsme docílili uvolnění podkroví v budově terária. Tato budova projde kompletní rekonstrukcí od podlah, příček až po vytvoření nových expozic. Zahájení plánované realizace 10/2023.

Dokončením venkovní expozice pro promyky červené docílíme propojení návštěvnícké cesty od hyen směrem k nové expozici arů. Venkovní expozice arů má termín dokončení 6/2023. Aktuálně se arý zabýdlují ve vnitřních prostorách. V přípravě je nová expozice pro ledňáky modrokřídle, jejíž dokončení se plánuje na 9/2023.

Staré expozice z našich začátků modernizujeme či je nahrazujeme novými. Toto čeká i lesní část, kde bychom rádi zahájili výstavbu nových voliér pro sovy.

Průběžně vylepšujeme informační a vzdělávací prvky v areálu vč. jazykových překladů a to i díky podpoře MŽP.

Voliéra
pro papoušky
ara

Výběh,
kde najdou
domov
syslí obecní

Výběhy
pro servaly
a promyky

KUKANG COFFEE

PŘÍBĚH KÁVY, KTERÁ CHRÁNÍ PŘÍRODU

Jako organizace působící v Indonésii, kde chráníme osudné vlnění a bojujeme proti špatnému obchodu s divokými zvířaty.
 We are an organization operating in Indonesia, where we protect slow lorises and fight against the illegal trade in wild animals.

V naší oblasti se káva pěstuje k plnění šestirozměrného bez chemikálií, a díky promyšlenému způsobu zpracování je velmi kvalitní.
 In our area, coffee is grown in a sustainable way without chemicals, and thanks to a well-thought-out method of processing, it is of very high quality.

Díky Kukang Coffee tato komunita farmářů nyní chrání ohrožené druhy zvířat včetně malých koťátek.
 Thanks to Kukang Coffee, this community of farmers now protects threatened species, including our slow lorises.

Káva získáváme přímo od dobrých farmářů na vyhlídce a pomáháme jim tak zlepšovat jejich životní podmínky.
 We get coffee directly from small farmers at a higher price and help them improve their living conditions.

Většinou káva roste zruť a v samostatné Kafe Město na okraji dlešných pralesů nepěstujeme šumivě.
 Your cup of coffee begins its journey in the area of Tana Kari on the edge of the rainforest of natural Sumatra.

Díky příběhu této kávy se podařilo ukončit její obchod, hrozbou i dalšími ohroženými druhy zvířat v Kafe Město.
 Thanks to the story of this coffee, it was possible to end the trading of slow lorises, pangolins and other threatened species in Tana Kari.

Buďte se součástí ochrany přírody Kukang Coffee. Vytvořte si vlastní příběh a pomozte nám chránit přírodu.
 Become a part of the conservation story of Kukang Coffee. Create your own story and help us protect nature.

...střípky z areálu

CO KDO ŘÍKÁ?

MODRÝ MONKEY
 MODRÝ MONKEY JE VELMI VELKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELKÝ A MOC SILNÝ.

BIELY MONKEY
 BIELY MONKEY JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ.

BRNÁŠKOVÝ MONKEY
 BRNÁŠKOVÝ MONKEY JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ.

MODRÝ MONKEY
 MODRÝ MONKEY JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ.

BRNÁŠKOVÝ MONKEY
 BRNÁŠKOVÝ MONKEY JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ.

MODRÝ MONKEY
 MODRÝ MONKEY JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ. JE VELMI VELEKÝ A MOC SILNÝ.

OBOŽIVNÍČNÍCI A PLAZI ČR

OBOŽIVNÍČNÍCI

Oboživníci jsou skupina plazů, která se vyznačuje tím, že mají velkou hlavu a malý tělo. Jsou velmi silní a mohou se pohybovat velmi rychle. Jsou také velmi odolní a mohou žít v různých prostředích.

PLAZI

Plazi jsou skupina plazů, která se vyznačuje tím, že mají velkou hlavu a malý tělo. Jsou velmi silní a mohou se pohybovat velmi rychle. Jsou také velmi odolní a mohou žít v různých prostředích.

POMŮŽTE OŠETŘOVATELCE NAJÍT ZATOUKANOU SUPERKATU?

POZNÁJ NAŠE STOPY

**Komentovaná
prohlídka
pro školy**

**Připravovaná
expoze
pro ledňáky
modrokřídle**

Občerstvení

**Sraz
chovatelů
jedovatých
plazů**

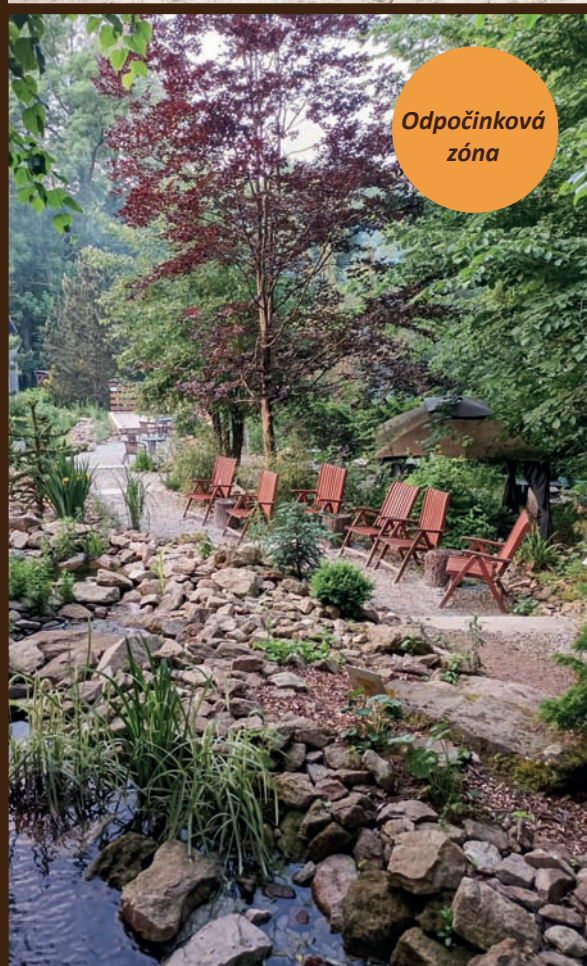

*Komentovaná
prohlídka
pro skauty*

*Dětský
den*

*Odpočinková
zóna*

*Expozice
koček
rybářských*

Zoo Ostrava
vzdělávací komise

Poslanecká sněmovna
Budoucnost zájmových chovů

Zoo Liberec
setkání CCBC

Fotografie
z komisí a setkání
zástupců
zoologických
zahrad

Zoo Ostrava
vzdělávací komise

Zoo

Na Hrádečku

*Texty a dokumentační fotografie: Zoo Na Hrádečku
Grafické práce, fotografie: Jiří Bláha
Kresby: Daniel Kyncl*

